

**Εκθέσεις ESG: Το νέο πλαίσιο της ΕΕ
και οι
προκλήσεις για τις ελληνικές
επιχειρήσεις**

Από τη συμμόρφωση στην ευκαιρία

**ΈΝΑ - Ινστιτούτο Εναλλακτικών
Πολιτικών**

Αντώνης Αγγελάκης
Επιστημονικό στέλεχος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
Νοέμβριος 2022

Σημασία ESG

- Τα κριτήρια ESG (Environmental, Social & Governance) ενσωματώνουν μια ολοκληρωμένη προοπτική για τη βιωσιμότητα που αφορά τα περιβαλλοντικά ζητήματα αλλά και επιπλέον σημαντικές διαστάσεις.
- Οι λεγόμενοι «Μη Χρηματοοικονομικοί Δείκτες» αναμένεται να αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για μεγάλες αλλά σταδιακά και μικρές επιχειρήσεις σε επίπεδο στρατηγικής, κριτηρίων χρηματοδότησης, καινοτομίας, προβολής και εξωστρέφειας.
- Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αναμένεται να κληθούν να προσαρμοστούν προς τη συγκεκριμένη διάσταση στα επόμενα έτη.
- Βιωσιμότητα ως πεδίο αξιοποίησης ευκαιριών, ανάπτυξης καινοτομίας και δημιουργίας προστιθέμενης αξίας.

ESG ως εργαλείο
περιορισμού της
έκθεσης των
επιχειρήσεων σε
προκλήσεις

- Εκθέσεις Εταιρικής Βιωσιμότητας (CSRD):
  - Ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία για περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα
  - Έγκαιρη διάγνωση νέων προοπτικών και προκλήσεων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα
  - Στρατηγικός προσανατολισμός για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων

Η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία CSRD και η πράσινη μετάβαση

- Δημιουργία ενός νέου πλαισίου που διαμορφώνει τους όρους για μια περισσότερη βιώσιμη επιχειρηματική λειτουργία σε πλήθος αγορών.
- Απαιτείται συνδυασμός με ένα ευρύτερο συστημικό πλαίσιο μέτρων, εργαλείων και κατευθύνσεων.

Περιβάλλον επιχειρήσεων

- Επιχειρήσεις που επενδύουν συστηματικά και διαχρονικά μέσω ET&K ελαχιστοποιώντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα (π.χ. επιχειρήσεις στον τομέα της βιομηχανίας).
- Επιχειρήσεις που επενδύουν κατά την πρόσφατη περίοδο σε συνάρτηση με τις κυρίαρχες τάσεις.
- Επιχειρήσεις που δεν μπορούν να ακολουθήσουν τις εξελίξεις για διαφορετικούς λόγους (π.χ. πόροι, ικανότητες).
- Επιχειρήσεις που επενδύουν περισσότερο σε επικοινωνία και λιγότερο σε πρακτικές εφαρμογές (“green washing”).

Προσαρμογή και προκλήσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- Κρίσιμες διαστάσεις προσαρμογής για την ουσιαστική αξιοποίηση των στόχων ESG και των συναφών εργαλείων:
  - Παρακολούθηση εξελίξεων
  - Κατανόηση – γνώση – πληροφόρηση
  - Επιχειρησιακή αναδιοργάνωση και παρακολούθηση διαδικασιών
  - Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων
  - Προσαρμογή ανθρώπινου δυναμικού
  - Εξωστρέφεια και προβολή
- --> Προκλήσεις, προϋποτιθέμενες συνθήκες και πεδία παρέμβασης: πρόσβαση σε αναγκαίους πόρους, γνώση, καινοτομία, ρευστότητα, χρηματοδότηση, επενδύσεις επιχειρησιακή οργάνωση, ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, ανθρώπινο δυναμικό, σταθεροποίηση και διεύρυνση μεριδίων αγοράς.

Τυπική νομική υποχρέωση vs νέα προοπτική

Παράγοντες μεταβολής: κλιματική κρίση, καταναλωτικές τάσεις (αιιφορία), χρηματοδοτικά εργαλεία

- Νέο πεδίο ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.
- Καινοτομία και διαφοροποίηση (π.χ. αιιφόρα προϊόντα, αιιφόρες πρακτικές, αιιφόρες διαδικασίες).
- Σύνδεση με ευρύτερες αλυσίδες αξίας σε επίπεδο επιχειρηματιών και παραγωγικών B2B συνεργασιών/λειτουργικών διασυνδέσεων (π.χ. προμηθευτές).
- Συνδυασμός με πράσινη μετάβαση και ουσιαστική αναβάθμιση σε τεχνολογικό και επιχειρησιακό επίπεδο.
- Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών στρατηγικών και επιχειρηματικών μοντέλων.
- Πεδίο ενίσχυσης της εγχώριας παραγόμενης προστιθέμενης αξίας.

Αντώνης Αγγελάκης
angelakis@imegsevee.gr